

V I Lenin

Vilken klass representerar dagens och ”morgondagens” Cavaignac?

”När en verklig Cavaignac kommer, skall vi kämpa i samma led som ni”, skrev Rabotjaja Gazeta med adress till oss i nr 80, organ för samma mensjevnikiska parti, vars medlem, minister Tsereteli, i sitt sorgligt ryktbara tal gick så långt att han hotade att låta avvärpa arbetarna i Petrograd.

I det citerade uttalandet av Rabotjaja Gazeta framträder särskilt klart grundfelen hos de båda härskande partierna i Ryssland, mensjevnikerna och socialistrevolutionärerna, och de förtjänar därför att uppmärksammas. Innebörden i ministerorganets resonemang är, att man inte skall leta efter Cavaignac vid fel tid och på fel plats.

Låt oss erinra oss Cavaignacs klassroll. I februari 1848 störtades monarkin i Frankrike. De borgerliga republikanerna kom till makten. Liksom våra kadeter önskade de ”ordning” och med detta menade de att de monarkiska instrumenten för att förtrycka massorna – polisen, den stående armén och den privilegierade ämbetsmannakåren – skulle återupprättas och stärkas. Liksom våra kadeter ville de göra slut på revolutionen, därför att de hatade det revolutionära proletariatet med dess den gången fortfarande mycket oklara ”sociala” (dvs socialistiska) strävanden. Liksom våra kadeter var de våldsamt fientliga mot politiken att sprida den franska revolutionen till hela Europa, mot politiken att förvandla den till en proletär världsrevolution. Liksom våra kadeter utnyttjade de skickligt Louis Blancs småborgerliga ”socialism” genom att göra honom till minister och på så sätt förvandla honom från ledare för de socialistiska arbetarna, vilket han ville vara, till bourgeoisins bihang och lakej.

Detta var den härskande klassens klassintressen, position och politik.

Den andra samhällseliga huvudkraften var småbourgeoisin, som vacklade, skrämdes av det röda spöket och föll för skriken mot ”anarkisterna”. Drömmande och bombastiskt ”socialistisk” i sina strävanden fruktade småbourgeoisin, som gärna kallade sig ”socialistisk demokrati” (även denna term övertar nu socialistrevolutionärerna tillsammans med mensjevnikerna!), att förlita sig på det revolutionära proletariatets ledning och förstod inte, att denna fruktan dömde den att förlita sig på bourgeoisin. Ty det kan inte finnas en ”medel”-linje i ett samhälle med våldsam klasskamp mellan bourgeoisin och proletariatet, särskilt inte då denna kamp ofrånkomligen skärps av en revolution. Och hela innebörden i småbourgeoisins klassposition och strävanden är att vilja det omöjliga, att eftersträva det omöjliga, dvs just en sådan ”medellinje”.

Den tredje avgörande klasskraften var proletariatet, som inte strävade efter ”försoning” med bourgeoisin, utan efter seger över den, efter att oförskräckt driva revolutionen framåt och därtill i internationell måttstock.

Detta var den objektiva historiska mark, som *frambringade* Cavaignac. Småbourgeoisins vacklan ”uteslöt” den från en aktiv roll och den franske kadeten, general Cavaignac utnyttjade småbourgeoisins fruktan att förlita sig på proletärererna och beslöt att låta *avvärpa* parisarbetarna och skjuta ned dem i massor.

Revolutionen slutade med detta historiska blodbad; småbourgeoisin, som var dominerande till antalet, hade varit och förblev en politiskt kraftlös svans till bourgeoisin och tre år senare återupprättades på nytt i Frankrike den cesariska monarkin i en särskilt avskyvärd form.

Tseretelis historiska tal den 11 juni, som var klart inspirerat av de kadetiska cavaignacarna (kanske direkt inspirerat av de borgerliga ministrarna eller kanske indirekt ingivet av den borgerliga pressen och den borgerliga allmänna opinionen, denna skillnad är inte viktig), är anmärkningsvärt och historiskt just därför att Tsereteli med oefterhärmlig naivitet yppade hela småbourgeoisins, både den socialistrevolutionära och den mensjevnikiska småbourgeoisins, ”hemliga sjukdom”. Denna ”hemliga sjukdom” består för det första i en fullständig oförmåga att bedriva en självständig politik, för det andra i fruktan för att förlita sig på det revolutionära proletariatet och helhjärtat stödja dess självständiga politik och för det tredje i en drift – som ofrånkomligen följer härav – att underordna sig kadeterna eller bourgeoisin överhuvudtaget (*dvs att underordna sig cavaignacarna*).

Detta är sakens kärna. Varken Tsereteli eller Tjernov personligen och inte ens Kerenskij är kallad att spela Cavaignacs roll. Det kommer andra personer att göra, personer som i ett lämpligt ögonblick kommer att säga till de ryska blancisterna: ”Ge er iväg!”. Men personer som Tsereteli och Tjernov är ledare för en sådan småborgerlig politik, som gör cavaignacarnas framträdande möjligt och nödvändigt.

”När en verklig Cavaignac kommer, skall vi vara med er” – det är ett vackert löfte, en stor-slagen avsikt! Det är bara synd, att detta avslöjar den för den sentimentala eller skräckslagna småbourgeoisin typiska okunnigheten om klasskampen. Ty Cavaignac är ingen tillfällighet, hans ”ankomst” är ingen isolerad utveckling. Cavaignac representerar en klass (den kontra-revolutionära bourgeoisin) och genomför dess politik. Och just denna klass, just denna politik stödjer ni redan nu, herrar socialistrevolutionärer och mensjeviker! Det är denna klass och dess politik som ni, som för närvarande har den obestridda majoriteten i landet, ger *övervikten* i regeringen, dvs en utmärkt grundval för den att arbeta på.

I själva verket dominerades den allryska bondekongressen nästan helt av socialistrevolutionärernas parti. Vid arbetar- och soldatdeputerades allryska kongress hade socialistrevolutionärernas och mensjevikernas block en väldig majoritet. Detsamma var fallet vid valen till distriktsdumorna i Petrograd. Det är ett faktum, att socialistrevolutionärerna och mensjevikererna nu är det styrande partiet. Och detta parti avstår frivilligt makten (majoriteten i regeringen) åt *cavaignacarnas parti!!*

Bara det finns ett moras, kommer det säkerligen att hittas djävlar där. Bara det finns en osäker, vacklande småbourgeois, som fruktar revolutionens utveckling, så kommer inte cavaignacarnas framträdande att låta vänta på sig.

I Ryssland finns det nu mycket, som skiljer vår revolution från den franska revolutionen 1848: det imperialistiska kriget, grannskapet till mer avancerade länder (inte till mer efterblivna som fallet var beträffande Frankrike den gången), den agrara rörelsen och den nationella rörelsen. Men allt detta kan endast ändra formen för cavaignacarnas framträdande, tidpunkten, de yttre anledningarna osv. Allt detta kan inte ändra sakens kärna, ty kärnan är *relationerna mellan klasserna*.

I ord var det också en himmelsvid skillnad mellan Louis Blanc och Cavaignac. Även Louis Blanc avgav otaliga löften om att ”kämpa i samma led” som de revolutionära arbetarna mot de borgerliga kontrarevolutionärerna. Ingen marxistisk historiker, ingen socialist kommer dock att våga betvivla, att det just var blancisternas svaghet, vacklan och godtrogenhet mot bourgeoisin som förde fram Cavaignac och gav honom framgång.

De ryska cavaignacarna är ofrånkomliga produkter av den kontrarevolutionära karaktären hos den ryska bourgeoisin med kadeterna i spetsen, av instabiliteten, ängsligheten och vacklan hos socialistrevolutionärernas och mensjevikerernas småborgerliga partier. Om de ryska cavaigna-

carna skall vinna eller förlora, beror uteslutande på hur ståndaktiga, vaksamma och starka Rysslands revolutionära arbetare är.

Pravda nr 83, den 29 (16) juni 1917

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 32, s 343-346